

Evaluatie van
pilot periode 2012-2014

Ondernemersfonds

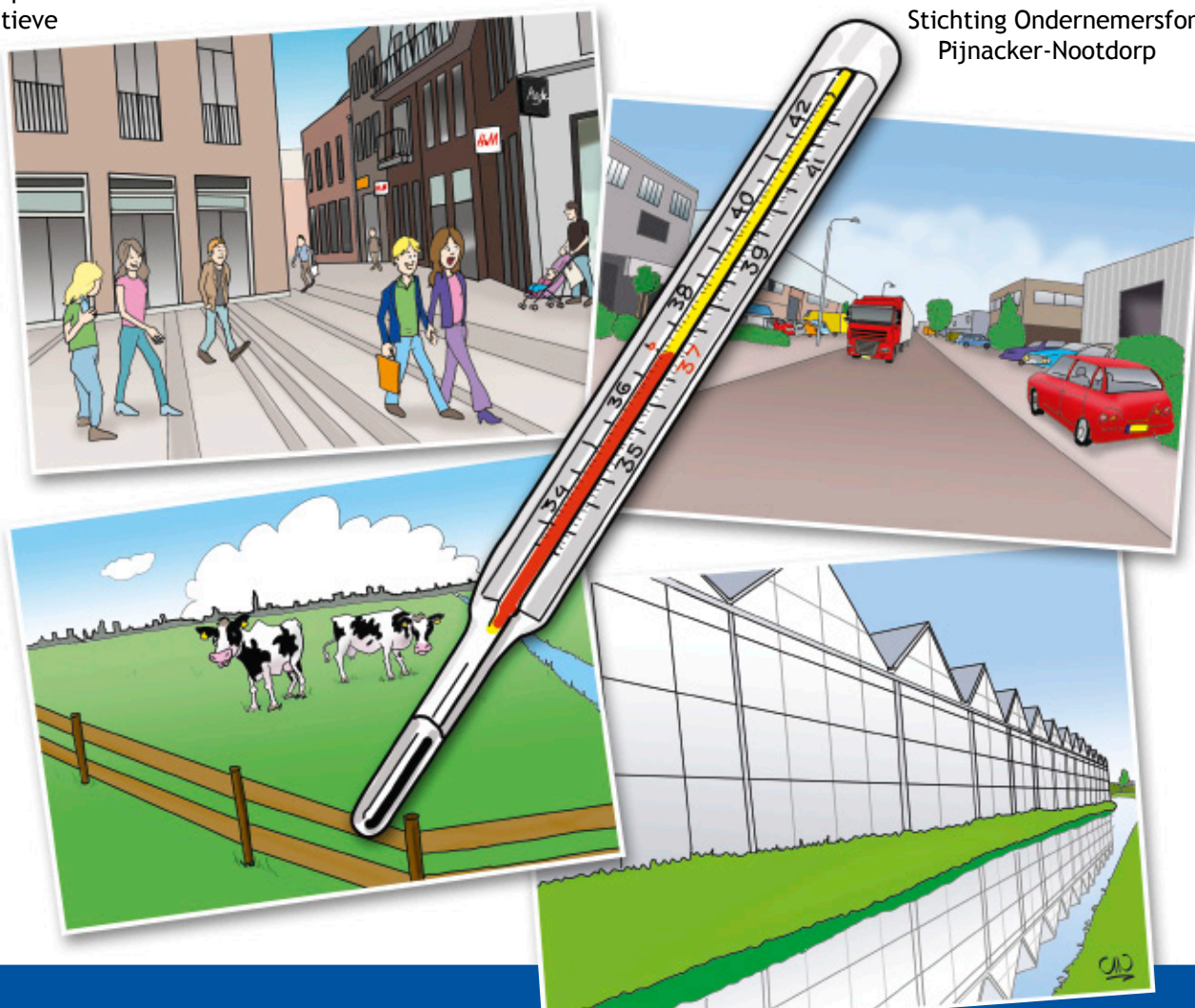
Pijnacker-Nootdorp

Draagt het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp bij aan een gezonde lokale economie?

Met deze publicatie informeren wij u over het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp. U leest hoe vertegenwoordigers van de trekkingsgebieden, van ondernemersorganisaties, van sectoren en van de gemeente het pilot project ervaren. Zij geven aan wat met de gelden gerealiseerd is of nog gerealiseerd gaat worden. Zij vertellen u ook tot welke positieve neveneffecten het OFPN leidt. In grote lijnen is Stichting Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp tevreden over de positieve

effecten en de inmiddels bereikte resultaten. Maar het kan nog beter! Er zijn trekkingsgebieden waar het Ondernemersfonds niet leeft, of erger nog, waar men de beschikbare financiële middelen niet aanspreekt. Jammer, want ondernemers die zich verenigen en vanuit die positie initiatieven ontwikkelen en realiseren, vergroten hun slagkracht! En dat is wat de lokale economie van onze gemeente nodig heeft!

Stichting Ondernemersfonds
Pijnacker-Nootdorp

Inhoudsopgave:

1. Draagt het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp bij aan een gezonde lokale economie?
2. Over het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp
3. Stichting Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp, voorzitter Ben van der Ploeg: *"Doordat ondernemers zich verenigen vergroten zij hun slagkracht"*
5. Gemeente Pijnacker-Nootdorp, coördinator economische zaken Dennis Potter: *"Vertegenwoordigers van trekkingsgebieden zijn voor gemeente serieuze gesprekspartners"*
6. VNO-NCW Oostland, voorzitter Jan van der Meide: *"Ondernemersfonds draagt bij aan 'Schoon, Veilig en Heel' "*
7. LTO-Glaskracht Oostland, voorzitter Piet van Adrichem: *"Je moet de bloem niet in de knop breken!"*
9. Ondernemersvereniging Pijnacker-Nootdorp OVPN, voorzitter Arthur Venselaar: *"Groter durven denken maakt kansen Ondernemersfonds zichtbaar"*
11. Buitengebied Pijnacker-Nootdorp West, bestuursleden Jan Duindam, Martin de Hoog en Arie van der Sman: *"Verstandig dat de gemeente de rug rechthoudt"*
12. Coöperatie Bedrijvenpark Ruyven. Voorzitter Gregory Foster: *"OFPN vergemakkelijkt het starten van collectieve projecten"*
14. Ondernemersvereniging Kerngebied Pijnacker, voorzitter Erwin Arends: *"Goed initiatief dat nog tijd nodig heeft"*
15. Ondernemers Vereniging Dorpsstraat Nootdorp, voorzitter Kim Kleijweg en penningmeester Jan van Dijk: *"Wij staan redelijk neutraal tegenover OFPN"*
16. Bedrijvenpark De Boezem, voorzitter Ron van der Ploeg: *"Ondernemersfonds is het eerlijkste systeem"*
17. Vereniging Beheer Bedrijvenpark Oostambacht, voorzitter Hans van de Sande: *"Draagvlak voor het OFPN is hier groot"*
18. Ipse de Bruggen, dagbestedingslocatie Oostambacht, locatiemanager Bart Vroemen, namens de zorgsector: *"OFPN stimuleert samenwerking zorgsector en bedrijfsleven"*
19. De Week van de Techniek, werkgroep lid Sandra Haket: *"Jeugd enthousiast maken voor technisch onderwijs"*
20. Colofon

Over het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp

Wat is het OFPN?

Sinds 1 januari 2012 heeft Pijnacker-Nootdorp een Ondernemersfonds: het OFPN. Het is een fonds van, voor en door ondernemers en geeft ondernemers de kans om samen initiatieven te ontwikkelen en te realiseren. Op deze manier geeft het fonds een flinke impuls aan de samenwerking tussen het bedrijfsleven, instellingen en de overheid én aan de economische ontwikkeling van de gemeente.

Wie dragen bij aan het OFPN?

Het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp werkt gemeentebreed. Het fonds is een financiële voorziening waarvoor ondernemers zelf betalen via een opslag op de OZB van niet-woningen. Het OFPN is gebaseerd op principe voor en door ondernemers. Het geld wordt jaarlijks geheven via de OZB-heffing en bedroeg in de periode 2012, 2013, 2014 € 50,- per € 100.000,- WOZ-waarde. Daarin zit zowel het gebruikers- als eigenaren-deel. Het op deze wijze verkregen budget bedraagt circa € 350.000,- per jaar. Het fonds kan worden besteedt aan initiatieven die het ondernemersbelang ondersteunen.

Wat is de werkwijze van het OFPN?

Het Ondernemersfonds hanteert een gebiedsgerichte aanpak, die de beste mogelijkheden biedt om de betrokkenheid van ondernemers goed te organiseren. Ondernemersverenigingen in de gebieden kunnen aanvragen bij het Ondernemersfonds indienen. Het fonds maakt gebruik van een systeem van trekkingsrechten. Daardoor kunnen gebieden waarin ondernemers zijn georganiseerd, zelfstandig over hun eigen inleg beschikken.

Wat zijn de werkgebieden

Het bestuur van de Stichting Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp heeft de volgende indeling in gebieden gemaakt ten behoeve van de verdeling van de in het fonds beschikbare gelden:

- De Boezem
- Ruyven
- Oost Ambacht
- Heron
- Centrum Pijnacker
- Centrum Nootdorp
- Sport
- Welzijn/Zorg
- Buitengebied Pijnacker-Noordorp West
- Buitengebied Pijnacker-Nootdorp Oost
- Parade Nootdorp
- Noordpolder

Hoe gaat het verder met het OFPN?

In december 2013 heeft de gemeenteraad van Pijnacker-Nootdorp besloten dat het Ondernemersfonds gedurende een periode van 3 jaar als pilot project kon worden uitgevoerd. Dit betekent dat de gemeenteraad in 2014 over continuering van het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp zal beslissen.

Stichting Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp

Voorzitter Ben van der Ploeg

Ben van der Ploeg is voorzitter van Stichting Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp. Inmiddels is Van der Ploeg ervan overtuigd dat het Ondernemersfonds een positieve uitwerking op de economie van Pijnacker-Nootdorp heeft. Toen hem in 2012 werd gevraagd om de OFPN-kar te gaan trekken was hij sceptisch over het nut van zo'n fonds. "Ik had sterke twijfels over een systeem dat eerst

via de OZB bij ondernemers geld weghaalt om het hen via een fonds weer terug te geven." zegt van der Ploeg "Maar ik dacht: door een bestuursfunctie te aanvaarden heb ik goed zicht op wat er met het geld gebeurt en of het inderdaad naar de ondernemers terugvloeit."

Enthousiast over fonds

In december 2011 besloot de gemeenteraad dat per januari 2012 het Ondernemersfonds voor een periode van drie jaar als pilot project mocht worden gestart. In juni 2012 werd hierover een convenant met de gemeente gesloten. Uiteindelijk werd ook Van der Ploeg enthousiast over het fonds: "We zien dat ondernemers elkaar en de gemeente steeds beter weten te vinden. De onderlinge band is beter geworden. Dat heeft positieve effecten. Waarom zou je bijvoorbeeld buiten de gemeente inkopen wanneer je ook binnen de gemeente zaken kunt doen?"

Lastige beginfase

Volgens Van der Ploeg beleefde het OFPN een lastige beginfase. Dat had meerdere redenen: "Allereerst dachten we er goed aan te doen de kosten van een fondsmedewerker uit te sparen door het allemaal zelf te doen. Daardoor is onvoldoende aandacht besteed aan het genereren van publiciteit rond het fonds. Tweede nadelige factor was dat de gemeente de eerste heffing niet goed uitvoerde. Per € 100.000,- WOZ-waarde moest € 50,- worden geïnd maar per abuis werd er slechts € 0,50 geïnd. Door die € 0,50 merkten ondernemers niet dat zij aan het fonds bijdroegen waardoor zij geen prikkel kregen om geld via het fonds terug te halen. Overigens is in 2013 en 2014 het correcte heffingsbedrag van 2012 alsnog geïnd. De derde nadelige factor was dat de gemeente op een ander automatiseringssysteem overstapte waardoor het onduidelijk werd wat de gemeente aan het Ondernemersfonds moest afdragen. Pas in augustus 2014 kregen wij de definitieve cijfers van 2012. Dat leidde tot onduidelijkheden naar de verenigingen."

Nog 40% op de bank

Jaarlijks wordt voor het Ondernemersfonds een kleine € 350.000,- via de OZB geheven. Na de pilot van drie jaar is dus zo'n 1 miljoen euro geïnd. Van der Ploeg

geeft aan dat 60% daarvan inmiddels is besteed. 40% staat dus nog op de bank. "Dat komt enerzijds omdat de gemeente ons onvoldoende inzicht kon geven waar het geld precies vandaan kwam, en dus naar welk gebied het moest terugvloeien. Anderzijds kostte het formeren en oprichten van trekkingsgebieden en ondernemersverenigingen veel tijd. Er zijn gebieden die inmiddels het volledige bedrag hebben ontvangen waarop ze recht hebben, maar er zijn er ook die nog niets hebben gekregen."

Beslissingsbevoegdheid van bestuur

De verenigingen zijn niet verplicht de aanwending van de aan hen uitgekeerde OFPN-gelden aan het OFPN-stichtingsbestuur te verantwoorden, maar het bestuur houdt wel toezicht. Van der Ploeg: "Het enige criterium is dat de uitgaven collectief binnen de verenigingen gedragen worden. Wij hebben slechts beslissingsbevoegdheid over 10% van de geïnde gelden en wij mogen deze aan algemene doeleinden besteden. Een gedeelte willen wij besteden aan het informeren en activeren van ondernemers inzake het OFPN. Wij willen hen activeren om initiatieven te ontwikkelen die gebiedsoverschrijdend zijn zoals De Week van de Zorg, De Week van de Techniek etc. Uiteindelijk hebben daar alle ondernemers

"Doordat ondernemers zich verenigen vergroten zij hun slagkracht!"

en gebieden belang bij. Ook willen wij de onderlinge band tussen de gebieden verstevigen. Bijvoorbeeld door het inrichten van een database waarin alle bedrijven per trekkingsgebied met hun contactgegevens worden vermeld. Alle trekkinggebieden kunnen voor een relatief gering bedrag van deze database gebruikmaken. Dat is goed voor de communicatie tussen de ondernemers onderling en tussen de gemeente en de ondernemers."

Organisatiegraad

Bij de aanvang van het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp waren ondernemers op enkele bedrijventerreinen reeds georganiseerd in verenigingen met vaste aanspreekpunten. Maar er waren ook gebieden zonder organisatiegraad of waar groepen zich in het gebied solitair opstelden. Winkelcentrum Parade in Nootdorp en Ackershof in Pijnacker waren van die gebieden. Dat zijn leuke winkelgebieden maar er zijn ook ondernemers rondom die winkelcentra gevestigd. Het kost tijd om ondernemers er van te overtuigen dat het beter is dat ze niet alleen naar hun eigen clubje kijken maar dat zij hun activiteiten breder trekken. Met Ackershof in Pijnacker is dat gelukt: daar is een functionele eenheid ontstaan. Met Parade in Nootdorp is het nog niet gelukt. We hopen dat ze ook dáár tot inkeer komen."

Arthur Venselaar

"Overigens is het uitdragen van het gedachtegoed van het Ondernemersfonds een enorm tijdrovende klus. Ik wil daar vooral ons bestuurslid Arthur Venselaar de

credits voor geven! Hij heeft zich ontzettend ingespannen om het OFPN bekend te maken bij de ondernemers en om de ondernemers zich te laten verenigen. Vooral in de gebieden waar ondernemers niet verenigd waren was en is dat een enorm karwei! Er moesten ondernemers gezocht worden die bereid zijn hun nek uit te steken en actie te ondernemen om een vereniging te vormen. Venselaar heeft daar enorm veel tijd en energie in gestoken.”

Realiseren van initiatieven

Van der Ploeg gaf aan dat de OFPN nog geld op de bank heeft staan. Hij licht toe: “Wij willen de volledige 90% zo snel mogelijk aan de trekkingsgebieden doorgeven. Immers, daarmee vergroten zij hun slagvaardigheid! Onze gemeente ligt tussen grote steden met een grote zuigkracht op de koopkracht in Pijnacker-Nootdorp. Daarom moet ons bedrijfsleven zich sterk maken om tegenwicht te bieden. Ik weet dat een heleboel ondernemers het in deze tijd moeilijk hebben, maar juist

daarom moeten zij elkaar opzoeken. Collectief kunnen zij nu eenmaal meer dan in hun eentje. Dat is ook de kracht van het Ondernemersfonds. Vroeger moesten ondernemers bij een goed idee eerst de deuren langs om de financiële dekking rond te maken en pas daarna kon het plan worden uitgevoerd. Nu is er voor een goed, door een vereniging gedragen initiatief, direct financiële dekking. Gevolg is dat nieuwe initiatieven nu snel worden gerealiseerd.”

Goed voor de inwoners

“Als de gemeenteraad straks besluit het OFPN te continueren, dan kan de organisatiegraad van de ondernemers in Pijnacker-Nootdorp verder worden versterkt. Dat is goed voor het lokale bedrijfsleven, de werkgelegenheid en dus voor de inwoners van onze gemeente. Daarmee wil ik nog wel gezegd hebben dat wij absoluut niet de taken van de gemeente willen overnemen. Wij willen slechts dat ondernemers zich verenigen en daardoor hun slagkracht vergroten!

Gemeente Pijnacker-Nootdorp

Coördinator economische zaken Dennis Potter

In deze publicatie van het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp komen vertegenwoordigers van alle trekkingsgebieden aan het woord. Hun ervaringen met het OFPN zijn verschillend maar vooral positief. De publicatie zou niet compleet zijn zonder vermelding van de ervaringen van de gemeente Pijnacker-Nootdorp. Het OFPN vroeg Dennis Potter, coördinator economische zaken bij de gemeente Pijnacker-Nootdorp naar zijn ervaringen met het OFPN.

Vervanging van de KvK

Sinds 2009 is Dennis Potter werkzaam bij de gemeente Pijnacker-Nootdorp. Daardoor kan hij de situatie van vóór de invoering van het Ondernemersfonds op 1 januari 2012 goed vergelijken met de huidige situatie. Potter noemt 2012 een kantelpunt omdat vóór 2012 de manier waarop de gemeente en ondernemers met elkaar optrokken anders was. Potter: "Vóór 2012 vertegenwoordigde de Kamer van Koophandel de belangen van lokale ondernemers. Wanneer de gemeente een collectieve vraag of opmerking aan het bedrijfsleven had, dan raadpleegde zij de KvK die op haar beurt weer overlegde met ondernemersorganisaties zoals de OVPN (Ondernemersvereniging Pijnacker-

Nootdorp). Dat werkte prima, maar de KvK heeft die rol niet meer. Door het Ondernemersfonds worden nu de vertegenwoordigers van de OFPN-trekkingsgebieden steeds meer de aanspreekpunten voor de gemeente. Dit is een leerproces. Maar we zien dat de besturen van de trekkingsgebieden zich naar de gemeente steeds meer als serieuze gesprekspartners opstellen. Dat waarderen wij bijzonder want we hebben elkaar keihard nodig."

Bestuur met achterban

Door het systeem van trekkingsgebieden kunnen de verschillende vertegenwoordigers specifieke zaken voor hun eigen achterban realiseren en kan de gemeente plannen maken waarmee ondernemers echt geholpen zijn. "Bij kwesties als veiligheid, ruimtelijke ontwikkeling, glasvezel etc. is vanwege vergunningverstrekking of financiële ondersteuning veelal overleg met de gemeente noodzakelijk. Wanneer daarvoor een bestuur namens haar achterban bij de gemeente aanklopt, dan verloopt zo'n traject efficiënter dan wanneer dit individuele ondernemers zonder voltallige achterban zijn." zegt Potter. "Anderzijds: kan de gemeente, ondanks dat zij daar al goed over heeft nagedacht, haar plannen spiegelen aan de wensen en bevindingen van ondernemers in een trekkingsgebied. Ook dan werkt één aanspreekpunt met een achterban efficiënt."

Volgens Potter betreft die efficiënte overlegstructuur meerdere afdelingen binnen gemeente. "Bijvoorbeeld de afdeling Verkeer die iets aan een weg gaat doen, afdeling Handhaving en veiligheid die zorgt dat winkelcentra en bedrijventerreinen veilig zijn, afdeling Ruimtelijke ordening die bestemmingsplannen maakt, afdeling Beleid met nieuwe beleidsplannen etc. Allemaal afdelingen met activiteiten die ondernemers raken en behoefte hebben aan serieuze gesprekspartners met een achterban. In het verleden verliepen die contacten vooral ad hoc maar nu zijn er door de trekkingsgebieden vaste aanspreekpunten." Potter geeft aan dat nog niet alle afdelingen optimaal van de aanspreekpunten per trekkingsgebied gebruik maken.

"Het ondernemersfonds is in 2012 als een pilot gestart en daardoor nog in ontwikkeling. Sommige trekkingsgebieden zijn pas net opgericht en dus nog niet zo bekend binnen de gemeentelijke organisatie. Hierdoor lopen we tegen aspecten aan als hoe verschillende initiatieven te organiseren en of de gebiedsindeling klopt. Ook de systematiek is nieuw voor de gemeente. Immers, de gemeente heeft van oudsher bepaalde taken en het Ondernemersfonds hoorde daar tot voor kort niet bij. Inmiddels is er met de ondernemers een goede basis gelegd om op verder te kunnen bouwen."

Database is functioneel instrument

In alle gebieden zijn er altijd al ondernemers geweest die elkaar kennen en elkaar bij belangrijke kwesties weten te vinden. Maar dat betrof dan niet iedereen in zo'n gebied. "Ook daarom is het belangrijk te weten welke bedrijven in de kerngebieden gevestigd zijn, wat hun activiteiten zijn en wie de contactpersonen zijn. Daarvoor is de database belangrijk die het OFPN bouwt." Die database zal ook op andere terreinen zijn diensten bewijzen. Bij-

voorbeeld om de landelijk opgelegde participatiewet te kunnen uitvoeren. "Per januari 2015 heeft het bedrijfsle-

"Vertegenwoordigers van trekkingsgebieden zijn voor gemeente belangrijke gesprekspartners"

ven een belangrijke taak om ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te nemen. Die wet betekent dat wij ook met het bedrijfsleven afspraken moeten maken. Met elkaar moeten we creatieve oplossingen zoeken en daarvoor moeten we elkaar weten te vinden en goed kunnen benaderen."

Ook een Ondernemersfonds in Lansingerland

Tijdens de gesprekken die de redactie voerde met de vertegenwoordigers van de verschillende trekkingsgebieden klonken voornamelijk positieve geluiden over het Ondernemersfonds. Ook Dennis Potter is positief. Hij geeft toe aanvankelijk sceptisch te zijn geweest. "Eigenlijk was ik niet zo'n voorstander van dit verplichte systeem. Maar ik heb ervaren dat Pijnacker-Nootdorp door het Ondernemersfonds grote stappen heeft kunnen maken! Ondernemers in onze gemeente kunnen nu zelfstandig initiatieven ontwikkelen terwijl in een gemeente zonder Ondernemersfonds, zoals Lansingerland, voor ieder nieuw initiatief opnieuw overlegd moet worden. Daar heerst nog de situatie dat het ene bedrijf alleen met een plan meedoet als het andere bedrijf meedoet. Zo niet, dan wordt het plan niet uitgevoerd. We zien dat daardoor ook de samenwerking tussen ondernemers in beide gemeenten wat lastiger wordt. Om ook in de toekomst meer samen te kunnen optrekken is dus ook een Ondernemersfonds in Lansingerland gewenst." ■

VNO-NCW Oostland

Voorzitter Jan van der Meide

Naast ondernemer is Jan van der Meide tevens voorzitter van VNO-NCW Oostland. Hij is namens het VNO-NCW in zijn regio het gezicht van aangesloten werkgevers richting gemeenten en externe partijen. Naast zijn rol als voorzitter is hij verantwoordelijk voor Algemene Belangenbehartiging, Parkmanagement en Collectieve Beveiliging. Van der Meide maakt zich hard voor de samenwerking tussen bedrijventerreinen. Om deze veilig te laten samenwerken is onder andere Stichting Veilig Oostland opgericht.

Collectieve initiatieven

Vanwege zijn eigen voormalige bedrijfsactiviteit probeerde Van der Meide op industrieterreinen parkmanagement te organiseren. "Veel van die initiatieven liepen vast op freeriders. Ook nu ik mij daar namens VNO-NCW voor inzet ervaar ik dat probleem. Telkens weer ben je voor collectieve initiatieven afhankelijk van een klein aantal ondernemers dat bereid is om geld te besteden aan collectieve voorzieningen. Zo komt bijvoorbeeld

parkmanagement of gezamenlijk aangestuurde beveiliging niet van de grond.

Het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp heeft daarin op positieve wijze verandering gebracht."

Beveiliging collectief inkopen

"Inmiddels is Stichting Veilig Oostland opgericht. Zij organiseren de beveiliging op de industrieterreinen en de kosten daarvan worden betaald vanuit het Ondernemersfonds. Maar door het systeem van trekkingsrecht mogen de bedrijventerreinen zelf beslissen of zij de gelden van het Ondernemersfonds uiteindelijk voor het vergroten van veiligheid aanwenden. Zowel op bedrijventerrein De Boezem als op Bedrijventerrein Oost Ambacht wordt beveiliging nu collectieve ingekocht. Door de inbreng van het Ondernemersfonds is dat goed geregeld!" zegt Van der Meide.

Beter dan BIZ-regeling

Van der Meide geeft aan blij te zijn met het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp en trekt daarbij de

SURVEILLANCE: SCHOON, VEILIG EN HEEL!

vergelijking met het naburige Lansingerland: "Lansingerland werkt nog op de oude manier met een BIZ-regeling. Daardoor zijn in Lansingerland collectieve initiatieven vooral afhankelijk van de situatie en organisatiegraad op ieder afzonderlijk industrieterrein. Door het effect van freeriders is het daar lastig om parkmanagement, beveiliging etc. van de grond te krijgen."

Betere communicatie met gemeente en politie

Vanuit zijn portefeuille Parkmanagement en Collectieve Beveiliging erkent hij de grote impact van het veel gezegde credo 'Schoon, Veilig en Heel'. "De samenhang is groot. Immers, wanneer in de nacht op bedrijventerreinen gesurveilleerd wordt dan worden ook defecte verlichting en andere veiligheidsaspecten gesignaleerd en gerapporteerd. Dat is belangrijk voor de op de bedrijventerreinen gevestigde bedrijven maar heeft ook geleid tot een sterk verbeterde communicatie met de gemeente en de politie."

Betere samenwerking tussen bedrijven

Op Bedrijventerrein De Boezem heeft Van der Meide zelf ook een bedrijf gevestigd. Hij ervaart dus regelmatig

ook als ondernemer het effect van het OFPN. Hij noemt De Boezem een mooi voorbeeld van waar het Ondernemersfonds toe kan leiden. "Door de gezamenlijk georganiseerde Open Dag is de onderlinge samen

"Ondernemersfonds draagt bij aan 'Schoon, Veilig en Heel' "

werking tussen bedrijven enorm verbeterd. Door het Ondernemersfonds is ook de verlamdende discussie weg over 'wie wat gaat betalen'."

Méér activiteiten in de regio

VNO-NCW Oostland is zo blij met het OFPN dat ze het concept in de andere gemeenten die het vertegenwoordigt als voorbeeld onder de aandacht brengt. "Het Ondernemersfonds draagt bij aan een bundeling van kennis en geld en een betere communicatie. Een situatie die wij graag in héél Oostland zo zien! Hoewel er wellicht geen rechtstreekse relaties met het OFPN zijn, zien wij toch een verhoogde activiteit in de regio. Evenementen zoals Oostland Culinaire, Oostland op de kaart, Halve Marathon Oostland, Oostlanddag etc. zijn evenementen die de hele regio op de kaart zetten en waarvan de hele regio meeprofiteert."

LTO Glaskracht Oostland

Voorzitter Piet van Adrichem

Piet van Adrichem is voorzitter van LTO Glaskracht Oostland. Deze sectie van LTO Glaskracht behartigt de regionale belangen van de aangesloten glastuinbouwbedrijven in Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland. De glastuinbouw is in deze gebieden volgens Van Adrichem redelijk goed georganiseerd. Tweederde van de tuinbouwbedrijven is er lid van LTO Glaskracht. Dit zijn vooral de grotere bedrijven.

Geen freeriding

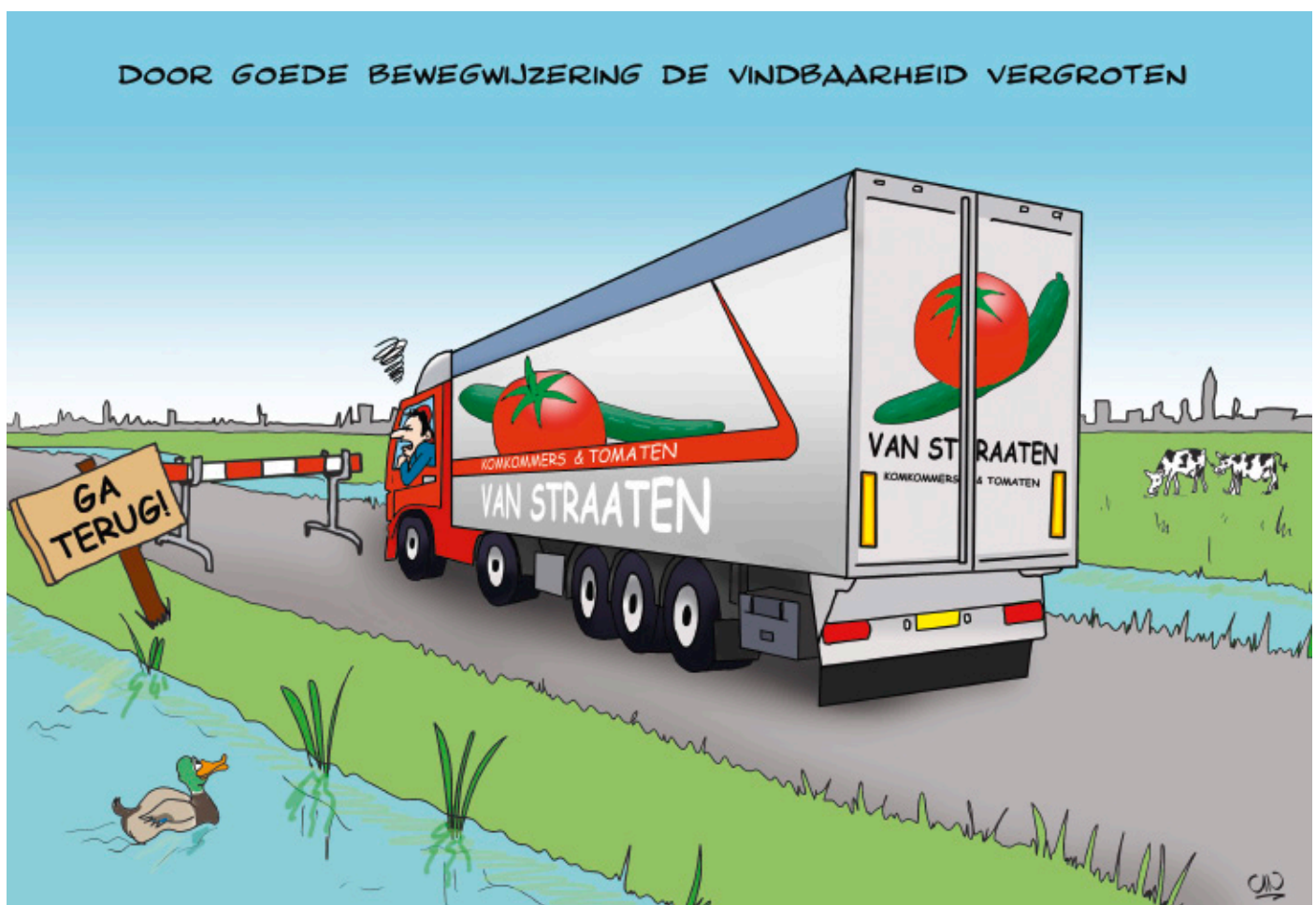
"Het contact tussen bedrijven in het gebied was al voor de komst van het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp redelijk goed. Veel van de bij ons aangesloten bedrijven zijn voorstander van het Ondernemersfonds. Daarentegen zijn ondernemers die bewust niet georganiseerd zijn, veelal tegenstander van zo'n fonds. Zonder organisatievorm zullen er dus altijd bedrijven zijn die het prima vinden dat andere bedrijven bepaalde initiatieven ontplooiën mits zij daar niet aan hoeven mee te betalen. Ook de in de buitengebieden aanwezige zwerfbedrijfjes die tussen de tuinbouwbedrijven in zitten, maken samenwerking niet eenvoudig. Het Ondernemersfonds zorgt ervoor dat alle bedrijven meebetalen en sluit daardoor freeriding uit. Dat vind ik positief."

Bedrijven met elkaar laten kennismaken

Van Adrichem erkent dat het door de al aanwezige samenwerking in het gebied best lastig was om een aparte vereniging zoals Buitengebied Pijnacker West op te zetten. Maar vanwege het trekkingsrecht is dat essentieel. Van Adrichem: "Er is veel energie gestoken in de oprichting van Buitengebied Pijnacker West. Alle ondernemers in het gebied zijn uitgenodigd om tijdens een stampottenavond met elkaar kennis te maken en over het Ondernemersfonds te praten."

Beheer en onderhoud in eigen hand

"Mooi voorbeeld van hoe het OFPN zou kunnen werken is de situatie in de Noordpolder. Met van de gemeente verkregen beheergeld en eigen donaties organiseren in dat tuinbouwgebied gevestigde bedrijven zelf het beheer en onderhoud in dat gebied. Met elkaar zorgen zij voor schone sloten en gemaaide graskanten en dat gaten in de berm worden gedicht. Wanneer iemand rommel maakt zorgen zij ervoor dat hij het opruimt etc. Ook is er een goede bewegwijzering en een jaarlijkse barbecue waar ondernemers elkaar treffen. De Noordpolder ligt er keurig bij en daar is iedereen tevreden over. Zo zou het eigenlijk in heel Pijnacker-Nootdorp moeten zijn! Helaas in men in de Noordpolder nog niet enthousiast over het Ondernemersfonds en de daarvoor geheven OZB-gelden."

Toch schept het Ondernemersfonds ook daar ruimte voor nieuwe initiatieven waar alle bedrijven beter van worden!" zegt Van Adrichem.

Verlengde Komkommerweg en Kom in de Kas

Een samenwerking zoals het Ondernemersfonds nastreeft is essentieel. Dat betreft ook de contacten naar de gemeente. "In Pijnacker West speelt momenteel de kwestie van de aanleg van de Verlengde Komkommerweg. We zien dat door het Ondernemersfonds mensen eerder bereid zijn om samen op te trekken." zegt Van Adrichem. Ook het tuinbouwevenement 'Kom in de kas' kan met het Ondernemersfonds overeind blijven. "Doordat het Productschap Tuinbouw is opgeheven komt daar voor dit evenement geen geld meer vandaan. De komende twee jaar is Nootdorp en daarna Pijnacker weer aan de beurt voor de organisatie. Belangrijk is dat de promotie van de glastuinbouw op niveau blijft. Het Ondernemersfonds kan dus een goede en welkome oplossing bieden om 'Kom in de kas' te blijven organiseren."

De aanloopfase afmaken!

Voor Van Adrichem is het duidelijk dat het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp nog in de aanloopfase zit. "We hebben tijd nodig om die aanloop af te maken. Ik vind

"Je moet de bloem niet in de knop breken!"

het bijvoorbeeld belangrijk dat het zoekend verkeer in de tuinbouwgebieden wordt vermeden. Dat door goede bewegwijzering de vindbaarheid van de bedrijven optimaal wordt. Je ziet nu dat een chauffeur met zijn 12 meter lange vrachtwagen een dooplopend straatje inrijdt en daar vervolgens moet keren. Vindbaarheid van bedrijven is belangrijk om zoekverkeer te voorkomen! Het Ondernemersfonds kan zo'n prioriteit aanpakken."

Samenwerking gemeente, OFPN en LTO Glaskracht

Van Adrichem is er duidelijk over: "Het OFPN heeft meer aanlooptijd nodig. Je moet de bloem niet in de knop breken! Het is voor iedereen nieuw. We moeten de kans krijgen de meerwaarde van het OFPN te laten zien." Als laatste punt van aandacht noemt Van Adrichem dat het OFPN en LTO Glaskracht MZH elkaar niet in de wielen rijden. "We moeten samen optrekken en naar bijvoorbeeld de gemeente duidelijk uitdragen welke organisatie wat regelt. LTO Glaskracht zal met haar expertise zowel de gemeente als de deelgebieden van het OFPN graag blijven adviseren!" ■

Ondernemersvereniging Pijnacker-Nootdorp OVPN

Voorzitter Arthur Venselaar

Uit de nieuwsbrieven die de OVPN, Ondernemersvereniging Pijnacker-Nootdorp, onder haar leden verspreidt bleek al in 2011 dat deze club enthousiast was over de vorming van een Ondernemersfonds in Pijnacker-Nootdorp. In OVPN-Nieuws van juli 2011 meldt een voorpagina-artikel: "De OVPN heeft het initiatief genomen om via een lichte verhoging van de Onroerend Zaak Belasting op bedrijfspanden en kantoren een ondernemersfonds te creëren, waarmee 'mooie dingen' kunnen worden gedaan die direct ten goede komen aan het bedrijfsleven."

Ook werd er, bij monde van Saskia Wong A Tjong van de Kamer van Koophandel, voorspeld "dat het Ondernemersfonds naast initiatieven op gebied van parkmanagement en promotie, ook zou leiden tot samenwerking tussen instanties of bedrijvenparken, en tot onderzoeken of zelfs tegenonderzoeken als bijvoorbeeld een gemeente of andere overheid iets van plan is." Wong A Tjong voorspelde ook dat door het ondernemersfonds "ondernemingen op bedrijventerreinen hechter met elkaar gaan samenwerken."

Op hoger peil

In die publicatie stond eveneens dat een ondernemersfonds het totale bedrijfsleven in de gemeente Pijnacker-Nootdorp op een hoger peil zou brengen. Vanaf het begin heeft de ondernemersvereniging OVPN, vooral in de persoon van voorzitter Arthur Venselaar, gedurende

de pilot-periode 2012-2014 zich intensief met de vorming en het functioneren van het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp bezig gehouden. Venselaar heeft een goed gevoel over de inmiddels bereikte resultaten.

"Het Ondernemersfonds heeft het ondernemingsklimaat in Pijnacker-Nootdorp nu al verbeterd." zegt Venselaar. "Waar we een jaar of vijf geleden nog wat achter bleven bij onze burens - en misschien toekomstige gemeentegenoten - in Lansingerland hebben ondernemers, zorg en onderwijs in Pijnacker-Nootdorp nu meer daadkracht en financieel draagvlak om belangrijke initiatieven te ontwikkelen. Een Week van de Zorg en/of een Week van de Techniek zou in de huidige economische situatie niet georganiseerd kunnen worden zonder ondersteuning vanuit het Ondernemingsfonds."

Van elkaar leren

In december 2011 besloot de gemeenteraad om groen licht te geven voor een drie jaar durende pilot-periode om te kijken hoe het Ondernemersfonds zich in Pijnacker-Nootdorp zou manifesteren. Eind dit jaar zal de gemeenteraad over continuering moeten beslissen. Venselaar: "We zitten nog steeds in de eerste (oprichtings)fase van het Ondernemingsfonds Pijnacker-Nootdorp."

"Groter durven denken maakt kansen Ondernemersfonds zichtbaar"

Het ene trekkingsgebied is verder in zijn ontwikkeling dat het andere. Het ene verenigingsbestuur heeft zich verder ontwikkeld dan het andere. Dat geeft niets. Dat

komt wel goed. De verschillende besturen gaan elkaar inmiddels steeds meer opzoeken waardoor men van elkaar leert en zich aan elkaar optrekt. De samenstelling of ligging van de trekkingsgebieden is hierbij geen enkele belemmering. Ondernemers spreken elkaars taal wel.” Toch signaleert Venselaar bij sommige ondernemers nog enige twijfel of tegenstand: “Jammer en niet terecht. Ondernemers realiseren zich nog lang niet altijd welke mogelijkheden het Ondernemersfonds kan bieden. Ik ben van mening dat groter durven denken hiervoor de sleutel is.”

Toekomst winkelcentra

“De (winkel)centra binnen de dorpskernen hebben het zwaar.” vervolgt Venselaar. “De voor de hand liggende oorzaken als: de consument houdt de hand al een aantal jaar op de knip en de dreiging van het internet kunnen we allemaal zelf wel bedenken, maar daarmee hebben we nog geen oplossingen aangedragen. Een breedgedra-

gen en vanuit het Ondernemersfonds gefinancierd onderzoek zal de detaillisten in Pijnacker beter inzicht in uitdagingen en mogelijke verbeteringen moeten geven.”

Prettige woonomgeving

Dit onderzoek van Ondernemersvereniging Kerngebied Pijnacker is een mooi voorbeeld van een toekomstgerichte aanwending van OFPN-gelden. Venselaar: “Volledig bezette, goed onderhouden levendige (winkel) centra zijn in ons aller belang. Ten eerste woont het merendeel van de hier gevestigde ondernemers ook binnen de dorpsgrenzen. Daardoor is de betrokkenheid groot. Bovendien werven ondernemers hun personeel veelal binnen hetzelfde gebied. Onze medewerkers moeten hier dus ook graag willen wonen. Verschillende evenementen zoals Buitengewoon en Oostland Culinaire zijn hier geslaagde voorbeelden van. Voor beide evenementen geldt dat lokale ondernemers en (toekomstige?) inwoners hiervan meeprofiteren.” ■

ONDERNEMERSFONDS BRENGT HET BEDRIJFSLEVEN IN DE GEMEENTE PIJNACKER-NOOTDORP OP EEN HOGER PEIL

Buitengebied Pijnacker-Nootdorp West

Bestuursleden Jan Duindam, Martin de Hoog en Arie van der Sman

Het meest veelzijdige trekkingsgebied dat onder het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp valt is wellicht 'Buitengebied Pijnacker-Nootdorp West'. Het gebied beslaat qua omvang een groot deel van de gemeente maar vertegenwoordigt ongeveer 10% van het totaalbudget van het Ondernemersfonds. Het gebied wordt omschreven als: het gebied Pijnacker-Nootdorp ten westen van de spoorlijn met uitzondering van de bebouwde kom van Pijnacker en van Nootdorp, het bedrijventerrein Ruyven, sportverenigingen, het glas- en tuinbouwgebied Noordpolder en ondernemingen die hebben aangegeven lid te willen zijn van een ander gebied.

PR-achtige activiteiten

Agrariër Jan Duindam ziet als bestuurslid van wat kortweg 'Buitengebied West' heet, zowel de verschillen als de overeenkomsten: "De belangrijkste overeenkomst is dat we allemaal in het buitengebied ondernemen en de verschillen zitten hem in de diversiteit aan bedrijfsactiviteiten en doelgroepen. Dat leidt tot een andere functie van het Ondernemersfonds dan die op bedrijventerreinen. In Buitengebied West denken wij vooral aan pr-achtige activiteiten: hoe wij de buitentuin van de stad kunnen worden en gelijktijdig het in het gebied aanwezige ondernemerschap kunnen stimuleren." Bedrijfseconomisch zijn volgens Duindam de effecten op korte termijn beperkt, maar op lange termijn zal er

wel degelijk effect zijn. Moeiteloos noemt hij enkele publieksevenementen die aan een goede reputatie van het gebied bijdragen zoals: de BieslandDagen, Kom in de Kas, Open Dag Oude Leede etc. "Dat zijn evenementen waaruit bedrijven hun kracht kunnen halen. Door het goed besteden van de OFPN-gelden wordt het hele Buitengebied West uiteindelijk rendabeler."

Nuttige initiatieven

"Diverse ondernemers zitten niet te wachten op zo'n Ondernemersfonds. Ze hebben het lastig genoeg." zegt Duindam. "Maar de ondernemers die wel positief zijn menen allemaal dat je door uitsluiting van het fenomeen freeriders veel leuke en nuttige initiatieven kunt opzetten en uitvoeren. Zo gaat Oude Leede de bewegwijzering professioneel aanpakken om bedrijven

"Verstandig dat gemeente de rug rechthoudt"

vindbaar te maken. En voor het project 'Verlengde Komkommerweg' hebben wij specifieke expertise kunnen inhuren. Wij zijn ervan overtuigd dat het OFPN tot betere samenwerking leidt binnen het gebied en met de gemeente en dat het de zichtbaarheid en beleving van het gebied ten goede komt."

Verlengde Komkommerweg

Martin de Hoog is tuinder in het Buitengebied Pijnacker-Nootdorp West. Ook hij geeft aan dat er nog verdeeld-

heid is over het nut van het ondernemersfonds. “Maar,” zo zegt De Hoog “het OFPN begint langzaam zijn nut te bewijzen. Nu al praten we als OFPN met de gemeente, maar het is natuurlijk pas echt effectief wanneer we 100% dekking vanuit onze achterban hebben.” Als voorbeeld noemt De Hoog de realisatie van de Verlengde Kommerweg. “De gemeente heeft daarover ideeën maar moet daarvoor bij de betrokkenen draagvlak creëren. Via gegevens uit de OFPN-database kunnen nu de betrokken ondernemers worden benaderd. Die ondernemers kunnen hun verhaal doen op basis waarvan de gemeente haar plannen kan aanpassen. Wij zijn voor de gemeente een gesprekspartner. Er wordt met elkaar gesproken en naar de toekomst gekeken.”

Kijken naar gemeenschappelijke belangen

In het kader van de Verlengde Kommerweg signaleert De Hoog ook andere voordelen. “Het tracé loopt door tuinbouwgebied waardoor al snel wordt gedacht dat het project alleen tuinders aangaat. Maar de weg betreft ook de bereikbaarheid van de dorpskernen. Daarom vind ik het goed dat bijvoorbeeld ook een ondernemer uit het winkelcentrum Emerald meedenkt. Het gaat erom dat ondernemers met elkaar nieuwe initiatieven kunnen realiseren: samen kijken naar gemeenschappelijke belangen. Het is goed dat ondernemers met elkaar en via één mond met de gemeente praten anders worden nieuwe initiatieven zonder hun inbreng voor hen geregeld. Natuurlijk moeten we wel kritisch blijven, want het ondernemersfonds is er niet om taken van de

overheid over te nemen. We moeten uitkijken dat we niet het werk van de gemeente opknappen.”

Terugdringen overlast op straat

Arie van der Sman drijft in winkelcentrum Emerald een winkel in muziekinstrumenten. Hij is zo’n ondernemer die meedenkt over de Verlengde Kommerweg, maar zijn ervaring met het Ondernemersfonds betreft vooral de activiteiten in en rondom het winkelcentrum waarin zijn bedrijf gevestigd is. Van der Sman: “Winkelcentrum Emerald ligt tegenover woon-zorgcomplex. Met jaarwisseling was het hier wat te onrustig op straat. Dit jaar willen we met ondersteuning vanuit het Ondernemersfonds in samenwerking met het buurtjeugdwerk, de onrust ombuigen in een positieve sfeer. Door het organiseren van entertainment etc. willen wij zorgen dat jeugd een leuke afleiding heeft waardoor de overlast afneemt. Bijvoorbeeld een buurtbarbecue en muziekoptredens. Ik zie het OFPN ook als middel om bedrijven bij elkaar te brengen.

Lange termijn

Ook Agrariër Duindam is duidelijk positief over het Ondernemersfonds. “Zo’n fonds is er om ervoor te zorgen dat je voor de lange termijn iets realiseert voor het gebied. Daarom is het verstandig dat de gemeente de rug rechthoudt en het OFPN in stand houdt. Juist die lange termijn activiteiten worden te snel wegbezuinigd of er wordt geen geld voor vrijgemaakt. Dit fonds zorgt ervoor dat dingen kunt bekijken! ■

Coöperatie Bedrijvenpark Ruyven

Voorzitter Gregory Foster

Al in 2006 verenigden de op bedrijvenpark Ruyven gevestigde bedrijven zich in de Coöperatie Bedrijvenpark Ruyven. “Belangrijkste aanleiding hiervoor was dat we indertijd op het park teveel last ondervonden van criminaliteit. Toen de coöperatie een feit was stapte ook de gemeente in. Zowel de gemeente als de ondernemers vonden - en vinden - samenwerking belangrijk!” zegt Gregory Foster, voorzitter van de coöperatie. Ruyven is een van de jongste bedrijvenparken van Pijnacker-Nootdorp: modern, met een collectief bedrijfsverwijssysteem en voorzien van het certificaat Keurmerk Veilig Ondernemen.

Geen freeriders meer

“Voordat het Ondernemersfonds in 2012 kwam, waren wij al professioneel georganiseerd. Toch was er sprake van ongelijkheid. Immers, tot 2012 waren bedrijven vrijwillig bij de coöperatie aangesloten. Dat had freeriding tot gevolg. Hoewel slechts twee kleine en één groot bedrijf zich weigerden aan te sluiten, doorbrak dat toch de collectiviteit.” Terugblikkend memoreert Foster de situatie met een van die freeriders: “Dat bedrijf weigerde aan de collectieve beveiliging bij te dragen maar toen er materiaal van hun terrein gestolen was, werd het onze

coöperatie kwalijk genomen dat onze beveiligers die diefstal niet hadden opgemerkt. Gelukkig is de situatie met freeriders door het Ondernemersfonds voorbij.”

Weinig leegstand

Een van de doelstellingen van het OFPN is om de kwaliteit van bedrijvenpark Ruyven zowel nu als op de lange termijn te bewaken. In nauwe samenwerking met de gemeente wordt gestreefd naar een ‘schoon, heel en veilig’ bedrijvenpark. Volgens Foster lukt dat goed: “Er

“OFPN vergemakkelijkt het starten van collectieve projecten”

is prima contact met de gemeentefunctionarissen en vanwege ons professionele parkmanagement wordt het bedrijvenpark goed onderhouden. Naast raamovereenkomsten voor groenonderhoud en objectbeveiliging, is er een collectief dienstenpakket. Ik denk ook dat dit allemaal bijdraagt aan het feit dat we hier maar weinig leegstand hebben.”

Betere ontsluiting door verkeersinstallatie

Het verbeteren van de bereikbaarheid was in 2013 het belangrijkste item. Het tijdens de spijtijden dichtsluiten van de ontsluitingswegen was een grote bron van

ergernis. Foster: "In samenwerking met de provincie is daartoe op de ontsluitende rotonde een verkeersinstallatie geplaatst. Ook voor dat soort situaties is het Ondernemersfonds het ideale instrument. Immers, vanwege het OFPN beschikt de coöperatie over meer financiële middelen waardoor we eenvoudiger en sneller kunnen beslissen en investeren."

Mobiliteitsplan

Overigens heeft het contact met de provincie rondom de verkeersinstallatie ook tot andere mobiliteitsprojecten geleid. Foster geeft aan, dat de provincie verwacht dat de bedrijven op bedrijvenpark Ruyven hun medewerkers stimuleren om zoveel mogelijk op andere manieren dan met hun auto naar het werk te gaan. "Daarvoor organiseerden wij een fiets-opstapdag, een kennismakingsproject met elektrische scooters en een project met deelauto's. Verschillende ondernemers plaatsten hun handtekening onder het convenant Ruyven Reist Slim. Hierin beloofden zij actief aan de slag te gaan met mobiliteitsmanagement."

Glasvezel en cameratoezicht

Andere activiteiten zijn de aanleg van glasvezel en cameratoezicht. "Hoewel wij ons daar intensief voor hebben ingezet behaalden wij net niet het vereiste minimum aantal deelnemers. Dat kwam onder andere

doordat men elders nog contractuele verplichten had. Maar inmiddels loopt de vergunningaanvraagprocedure en zal spoedig met de aanleg worden gestart. Een gedeelte van de initiële kosten wordt door de coöperatie en dus mede met OFPN-geld gefinancierd. Ook overwegen wij om meer beveiligingscamera's te plaatsen, maar voorafgaand aan zulke beslissingen wordt er serieus en degelijk overlegd."

Efficiënter werkwijze

Foster vindt het Ondernemersfonds betekenisvol: "Het OFPN vergemakkelijkt het starten van collectieve projecten en het leidt tot een veel efficiëntere werkwijze. Zo moesten wij vroeger contributiefacturen sturen, de gelden innen en achter wanbetalers aan. Het was ook lastig om ieder jaar de begroting sluitend te krijgen. Dat zette een rem op het ontwikkelen van nieuwe plannen." Het lijkt alsof de Coöperatie Bedrijvenpark Ruyven zo goed georganiseerd is dat het zonder het OFPN zou kunnen, maar Foster is daar duidelijk over: "Afschaffing zou een gemiste kans zijn. Het geeft ons meer financiële mogelijkheden en dus kunnen er meer projecten gerealiseerd worden. Mede door het OFPN kan bedrijvenpark Ruyven een hoogwaardig en veilig industrieterrein blijven. Er zijn nu geen freeriders. Iedereen doet nu mee!"

Ondernemersvereniging Kerngebied Pijnacker

Voorzitter Erwin Arends

Het bedrijfsleven in het centrumgebied van Pijnacker is in het kader van het ondernemersfonds georganiseerd onder de naam Ondernemersvereniging Kerngebied Pijnacker, afgekort OVKP. Voorzitter Erwin Arends geeft aan dat de vereniging pas in december 2013 officieel is opgericht: "Het hieraan voorafgaande traject was best lastig. Immers, de diversiteit is hier groot en ondernemers hebben verschillende belangen als het gaat om de besteding van gelden uit het ondernemersfonds. Wij ondernemen allemaal midden in het centrumgebied van Pijnacker, maar een notaris-kantoor of accountkantoor heeft andere wensen dan een detaillist of horeca-ondernemer." Later in het gesprek geeft hij aan dat er voldoende initiatieven ontwikkeld kunnen worden waar alle ondernemers baat bij hebben. Kwestie van creatief denken!

Stimuleren saamhorigheid

Ondanks een moeizame aanloop is Arends ervan overtuigd dat het OFPN en de Ondernemersvereniging Kerngebied Pijnacker een succes kunnen worden. "Het heeft z'n tijd nodig." herhaalt hij. "Het is een goed initiatief, dat vooral op de lange termijn zijn nut zal bewijzen. Het Ondernemersfonds stimuleert saamhorigheid. Uiteindelijk zal iedereen het nut inzien van het creëren van gezamenlijke activiteiten en het samen via OFPN-gelden investeren in collectieve initiatieven. Van de ondernemers die in het kerngebied hun bedrijf hebben is momenteel meer dan de helft lid van de vereniging."

Voor àlle ondernemers

"Het bestuur van de OVKP ziet het voorlopig als haar belangrijkste taak om ondernemers te enthousiasmeren met een aantal leuke projecten. Wij willen laten zien wat het Ondernemersfonds kan betekenen voor de verschillende ondernemers: voor àlle ondernemers! Dus ook voor de hier kantoorhoudende dienstverleners!" waarbij Arends als voorbeeld geeft: een ijsbaan voor kinderen op een centrale plaats in het centrum. "Daarvan zullen winkeliers in verschillende mate profiteren. Zij krijgen meer traffic in de winkel en het zal ook gunstig zijn voor de horeca. Maar ook notaris kantoren, makelaars of accountantskantoren kunnen inhaken. Zij kunnen bijvoorbeeld hun naamsbekendheid vergroten door middel van gratis reclame op en rond die ijsbaan. In mijn optiek kun je voor bijna alle deelnemers wel iets bedenken waardoor zo'n activiteit iedere ondernemer profijt brengt."

Iedereen aan de beurt

"Het is ook een kwestie van visie hebben en gunnen." zegt Arends. "Want als ondernemers ergens in een straat vanuit het Ondernemersfonds plantenbakken bekostigen dan lijken ondernemers in een andere straat daar niet direct profijt van te hebben. Maar in goed overleg zal iedereen aan beurt komen. Enkele initiatieven zijn al uit het OFPN betaald zoals een kinderspringkussenfeestje, feestverlichting en een bijdrage aan Oostland Culinaire."

Strategisch onderzoek en advies

Arends meldt ook een initiatief waar de OVKP bijzonder blij mee is. Hij noemt het een goed voorbeeld van hoe het Ondernemersfonds strategisch kan worden benut: "Een aantal winkeliers in het kerngebied hebben besloten heel kritisch te kijken naar het reilen en zeilen van het centrum van Pijnacker. Het betreft de detailhandel in het héle kerngebied dus niet alleen maar winkelcentrum Ackershof! Ook winkels aan bijvoorbeeld de Oostlaan, Westlaan, Stationsstraat en Keijzershof."

"Goed initiatief dat nog tijd nodig heeft"

Met elkaar zijn zij een project gestart met een professionele partij die een grote expertise heeft op het gebied van het functioneren van winkelcentra in Nederland, om daarmee de betreffende detailhandel voor nu en in de toekomst te ondersteunen. Dat project wordt betaald met OFPN-gelden."

Stimulering van lokale economie

Samenvattend zegt Arends: "Wij zien dat het OFPN tot nieuwe initiatieven leidt. Initiatieven die bijdragen aan saamhorigheid in het kerngebied en stimulering van de lokale economie! Er is méér tijd nodig om zowel het Ondernemersfonds als de OVKP neer te kunnen zetten!"

Ondernemers Vereniging Dorpsstraat Nootdorp

Voorzitter Kim Kleijweg en penningmeester Jan van Dijk

Van de ondernemers in de charmante dorpskern van Nootdorp hebben zo'n 35 ondernemers zich verenigd in de 'Ondernemersvereniging Dorpsstraat Nootdorp', de OVDN. De vereniging heeft als doel om samen sterk te staan voor de gemeenschappelijke belangen en bekendheid van de dorpskern en wil het aanbod aan restaurants, winkels en dienstverleners graag optimaliseren.

Organiseren van jaarmarkt

Als het aan Kim Kleijweg, voorzitter van de OVDN ligt, dan worden met behulp van het Ondernemersfonds ook ondernemers die buiten de Dorpsstraat en buiten het winkelcentrum Parade gevestigd zijn bij de verenigingsactiviteiten betrokken: "Zo'n initiatief zou een jaarmarkt kunnen zijn waar alle in het trekkingsgebied gevestigde bedrijven zichzelf kunnen presenteren. Dat komt ook de bekendheid van de wat afgelegen bedrijven ten goede. Maar bijvoorbeeld ook feestverlichting voor de hierin geïnteresseerde bedrijven binnen ons trekkingsgebied."

Goede relatie met gemeente

Jan van Dijk is penningmeester van de OVDN: "De vereniging heeft een goede relatie met zowel ambtenaren als het gemeentebestuur. Sinds de start van de OVDN hebben wij regelmatig overleg met de gemeente

"Wij staan redelijk neutraal tegenover OFPN"

Pijnacker-Nootdorp over onderwerpen als leefbaarheid, veiligheid, bereikbaarheid, bestemmingsplan en economisch beleid, wet- en regelgeving. Wij zijn een actieve vereniging." zegt Van Dijk. "De OVDN vergroot de bekendheid van de dorpskern door de inzet van lokale huis-aan-huis-bladen en we hebben een eigen website. Een van de meest herkenbare evenementen die de OVDN voor het publiek organiseert, is de jaarlijkse Kaarsjesavond."

Oostland Culinaire

Kim Kleijweg kijkt met plezier terug op evenement 'Oostland Culinaire' dat dit jaar voor het eerst in Nootdorp plaatsvond. "Het is positief dat met behulp van het OFPN een samenwerking ontstond tussen ondernemers uit Nootdorp en Pijnacker. Op één na presenteerden alle horecaondernemers uit de Dorpsstraat zich op Oostland Culinaire, maar er waren ook bedrijven uit Pijnacker en de buitengebieden. Die samenwerking ging ver want de horeca bereidde van door Oostlandse bedrijven aangeleverde versproducten de heerlijkste gerechten. Door een bijdrage uit het OFPN was dit goed bezochte evenement realiseerbaar."

Gelijke doelstellingen

De Ondernemers Vereniging Dorpsstraat Nootdorp bestaat al sinds 2007 en sluit qua doelstellingen praktisch

naadloos aan op die van het Ondernemersfonds. Van Dijk: "Onze vereniging is indertijd speciaal opgericht om het onderlinge contact tussen de bedrijven en naar de gemeente gestructureerd te laten verlopen. Daarvoor is met de komst van het Ondernemersfonds op het eerste gezicht niet veel nieuws onder de zon. Als het Ondernemersfonds zou verdwijnen dan gaat de OVDN op dezelfde voet voort en blijven de leden contributie betalen. Als het Ondernemersfonds blijft bestaan, dan moeten wij ons bezinnen op al dan niet contributiebetaling door onze leden. Anders gaat het een beetje lijken op 'dubbel betalen' via contributie + heffing WOZ. Eigenlijk staan wij redelijk neutraal tegenover het Ondernemersfonds."

Gemeenschappelijke doelen

Samenvattend zegt Kleijweg positief te zijn over de mogelijkheden die het Ondernemersfonds de Ondernemersvereniging Dorpsstraat Nootdorp kan bieden. "Dat betreft de horeca en de detailhandel, maar óók de in het gebied gevestigde dienstverleners zoals makelaars- en verzekeringskantoren. We kijken naar gemeenschappelijke doelen waar ieder op zijn beurt iets aanheeft. Dat kan dus ook de aanschaf en installatie van AED-apparaten en de organisatie van BHV-trainingen tegen aantrekkelijke tarieven zijn. De database die we met het OFPN inrichten draagt ertoe bij dat de OVDN straks eenvoudig alle soorten bedrijven in haar trekkingsgebied en in de rest van Pijnacker-Nootdorp kan vinden en benaderen. Daardoor kunnen ook activiteiten in en rondom de Dorpsstraat met andere trekkingsgebieden worden gecombineerd en kan eenvoudiger worden samengewerkt."

Vereniging Bedrijvenpark De Boezem

Voorzitter Ron van der Ploeg

“Vereniging Bedrijvenpark De Boezem is voortgekomen uit de Open Dag die wij in 2011 organiseerden. De synergie die daardoor op De Boezem was ontstaan wilden de enthousiaste deelnemers behouden. Maar hoe realiseer je dat?” blikte Ron van der Ploeg, voorzitter Bedrijvenpark De Boezem, terug. “Toen in januari 2012 het Ondernemersfonds er was konden we het enthousiasme vasthouden. Een van de heikele punten van de eerste Open Dag was dat niet iedereen wilde meebetalen terwijl iedereen profiteerde van het positieve effect van dat evenement.”

Bewegwijzering en beveiliging

“Maar het Ondernemersfonds bracht méér oplossingen.” zegt Van der Ploeg. “Er was ook een bewegwijzeringssysteem waar zo’n 40 bedrijven aan deelnamen en er was een collectieve beveiliging met circa 23 bedrijven. Van beide voorzieningen werden de kosten door te weinig bedrijven gedragen terwijl zo’n 200 bedrijven er van profiteerden. Bewegwijzering en beveiliging wordt nu vanuit het OFPN betaald. Iedereen betaalt een stukje mee en dat is het eerlijkste systeem. Grote bedrijven betalen wat meer en kleine wat minder.”

Communicatie en glasvezel

“Door het OFPN is ook de communicatie tussen bedrijven enorm verbeterd. Doordat we 2x per jaar bijeenkomst

hebben, merken wij dat onderlinge banden sterk verbeteren. Er wordt veel meer werk aan elkaar uitbesteed dan voorheen.” zegt Van der Ploeg waarna hij overschakelt naar de realisatie van glasvezel op De Boezem. “De aanleg daarvan is niet betaald vanuit het OFPN maar deze is wel door het bestuur van Bedrijvenpark De Boezem gecoördineerd. Vanwege de door het OFPN ontstane organisatiegraad was de aanleg

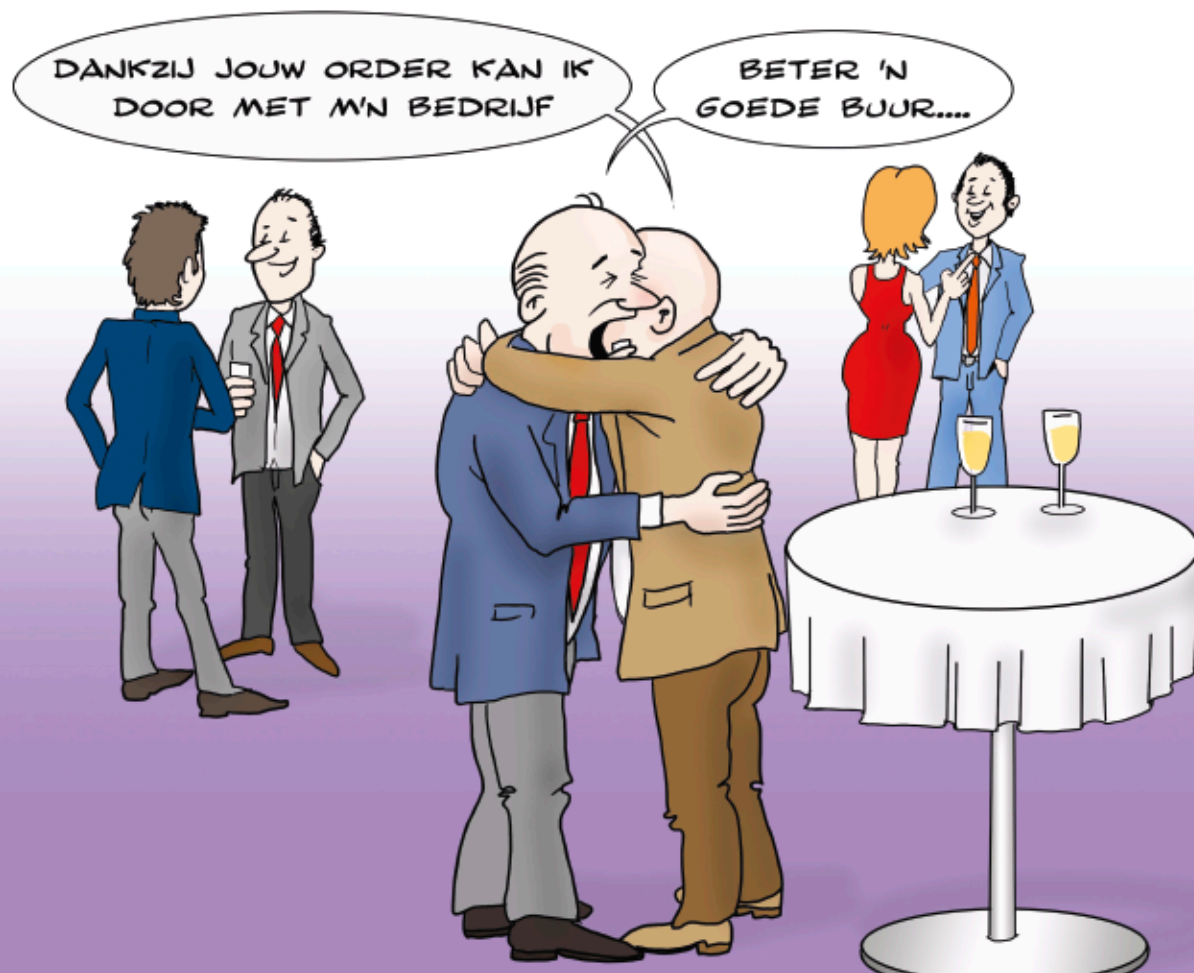
“Ondernemersfonds is het eerlijkste systeem”

makkelijk en snel te realiseren.” De in Bedrijvenpark De Boezem opgedane ervaringen zijn ook andere gebieden van Pijnacker-Nootdorp van nut. Ook Bedrijvenpark Oostambacht en Buitengebied Pijnacker-Nootdorp West benutten de opgedane kennis. (red.)

Volwaardige gesprekspartner

“Ook de communicatie met de gemeente is vele malen beter geworden. De gemeente erkent ons als volwaardige gesprekspartner. Tegenwoordig worden wij al in een vroeg stadium in de planvorming betrokken. Er is frequent overleg met diverse ambtenaren waardoor wij goed weten wat er speelt.” Volgens Van der Ploeg zijn het allemaal pluspunten die zijn voortgekomen uit het feit dat Bedrijvenpark De Boezem vanuit het OFPN kon ontstaan. Daarbij memoreert hij ook de tweede Open

ONDERLINGE BANDEN WORDEN STERK VERBETERD

Dag welke in 2014 plaatsvond: “De kosten hiervan zijn voor een belangrijk deel uit het OFPN betaald. Het is een positief evenement waar alle bedrijven van mee profiteren. Onze Open Dag wordt ook gewaardeerd door de nieuwe inwoners van Pijnacker-Nootdorp. Zij hebben geen benul van hetgeen hier gemaakt wordt. De Open Dag is goed voor het bedrijfsleven en de bewoners en uiteindelijk ook voor de werkgelegenheid.”

Organiseren van BHV

Op De Boezem is ook de Bedrijfs hulpverlening collectief geregeld. Van der Ploeg: “We hebben geen geld voor BHV-cursussen uit het Ondernemersfonds getrokken maar wel gezorgd voor het organiseren daarvan. Dat is óók een belangrijke kracht van het OFPN. Door het benutten van de organisatie kunnen we op De Boezem betrekkelijk eenvoudig initiatieven ontwikkelen.”

Beveiliging en duurzaamheid

Actueel project van Bedrijvenpark De Boezem is ‘came-

rabeveiliging’. “De aanschaf van de camera’s zal waarschijnlijk niet vanuit het OFPN worden betaald, maar wel de aansluiting op glasvezel en het daarbij behorende abonnement.” Als tweede actuele project noemt Van der Ploeg het laten uitvoeren van een duurzaamheidsstudie. “Doordat wij hier georganiseerd zijn, ontvangen wij voor het laten uitvoeren van deze studie subsidie van de Provincie. Een bureau gaat onderzoeken hoe wij De Boezem duurzamer kunnen maken. Dat betreft afvalscheiding, zonnepanelen, elektrisch rijden etc. Wij verwachten zowel individuele als collectieve aanbevelingen. Met de uitkomsten van dat rapport kunnen wij als Bedrijvenpark De Boezem weer verder. Ook dan zullen wij gebruikmaken van de organisatie die door het OFPN is ontstaan.”

Samenvattend zegt Van der Ploeg: “Nagenoeg iedereen is positief over het OFPN. De Overgrote meerderheid ervaart er baat bij te hebben: zeker de bedrijven die dingen niet zelf kunnen organiseren! 100% tevredenheid bereik je nooit. ■

Vereniging Beheer Bedrijvenpark Oostambacht

Voorzitter Hans van de Sande

“Wij zijn groot voorstander van het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp. Dit fonds dient zeker te worden gecontinueerd!” begint Hans van de Sande het gesprek. Van de Sande is voorzitter van de ‘Vereniging Beheer Bedrijvenpark Oostambacht’ te Nootdorp. Zijn drukkerij was één van de eerste bedrijven die zich in 2002 op dit bedrijventerrein vestigden.

De historie

“Al tijdens de ontwikkeling van bedrijvenpark Oostambacht werd ‘Beheervereniging Oostambacht’ opgericht waarbij iedere koper van bedrijfsgrond verplicht lid was. Toen Oostambacht werd samengevoegd met het toenmalige bedrijventerrein Nieuweveen ging het hele gebied verder onder de naam Oostambacht en werd de deelname aan de beheervereniging gedeeltelijk vrijwillig. Daardoor kwamen we niet verder dan een eenvoudige vorm van parkmanagement en het af en toe organiseren van een vergadering. Met de komst van het Ondernemersfonds kregen we meer armslag en daadkracht.”

Een substantieel bedrag

Van de Sande vervolgt: “Door het OFPN kunnen we nu met zo’n 160 bedrijven een substantieel bedrag bij elkaar brengen. Alle gelden worden besteedt aan collectieve activiteiten zoals: beveiliging, veiligheidscursus-

“Draagvlak voor het OFPN is hier groot”

sen, bewegwijzering, gladheidsbestrijding en volledige informatievoorziening c.q. meldingsmogelijkheden via onze website en voorlichtingsmateriaal. Sinds 1½ jaar ligt hier glasvezel en door de collectieve aanpak hebben wij de kosten zo laag mogelijk kunnen houden. De

aanleg van glasvezel is niet vanuit het OFPN bekostigd, maar wel geïnitieerd.”

Basis voor collectieve activiteiten

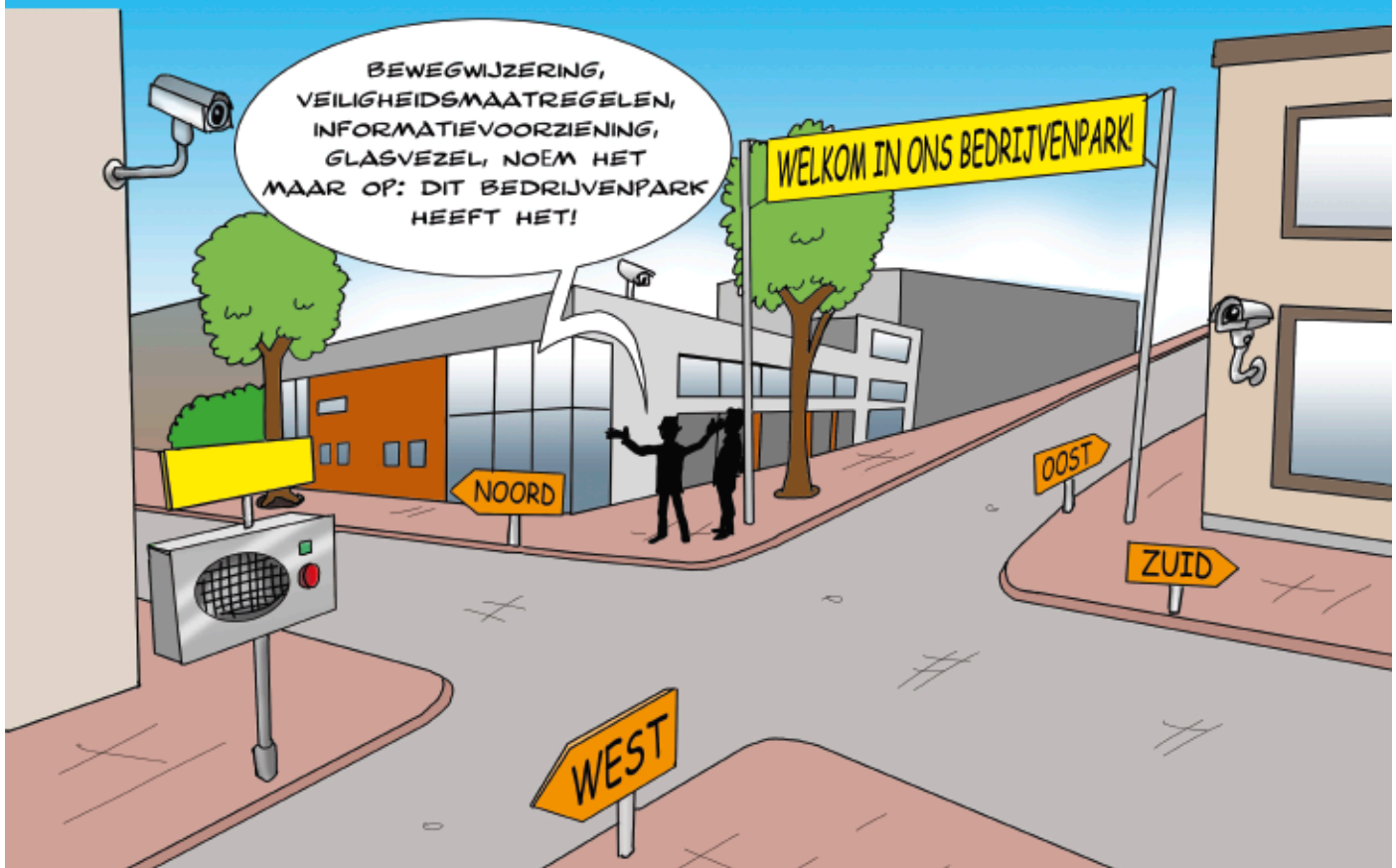
“Wanneer het Ondernemersfonds niet gecontinueerd zou worden dan zijn de gevolgen voor de vereniging aanzienlijk.” zegt Van de Sande. “Wij raken dan onze basis kwijt voor de financiering van collectieve activiteiten. Een flink aantal bedrijven zal niet meer automatisch bereid zijn mee te betalen waardoor het bedrijvenpark haar collectiviteit zal verliezen. Zo voeren wij nu het ‘Keurmerk Veilig Ondernemen’. Dat keurmerk draagt bij aan het voorkomen van leegstand en geeft bovendien 10% korting op verzekeringspremies.”

Klein en groot samen

“Door het OFPN is deelnemen aan de cursussen BHV en Reanimatie met behulp van AED gratis. Ook vermelding in de bewegwijzering is gratis.” zegt Van de Sande. “Natuurlijk hebben de kleinere bedrijven het grootste voordeel, maar klein en groot vormen samen het bedrijvenpark. Gelukkig zeggen ook de grote bedrijven tevreden te zijn met de wijze waarop ‘Vereniging Beheer Bedrijvenpark Oostambacht’ nu functioneert en dat het bedrijvenpark er goed uitziet. Dat is mede een verdienste van de beheervereniging en het OFPN.”

Heron erbij

Nieuwe kansen ziet Van de Sande in de ontwikkeling van Bedrijventerrein HERON. “Wij hebben geopperd om voor Oostambacht en Heron één bedrijvenvereniging te maken. De ondernemers op Heron kunnen dan van alle voordelen van Oostambacht gebruikmaken terwijl bijvoorbeeld de kosten van onze professionele parkmanager nagenoeg gelijk blijven. Met Heron erbij wordt het beheer van beide terreinen nog efficiënter.”

Ondersteuning door gemeente

"Het draagvlak voor het OFPN is hier groot. Dat is essentieel want ondernemers betalen via de OZB de gelden van het OFPN uiteindelijk zelf." Daarbij geeft Van de Sande aan dat het voorzichtig manoeuvreren is: "De gemeente overweegt niet meer of gedeeltelijk aan het Keurmerk Veilig Ondernemen bij te dragen. Daarbij gaat ze eraan voorbij dat de acquisitie voor Heron met het Keurmerk Veilig Ondernemen makkelijker zal gaan dan zonder Keurmerk. Maar ook de gedeeltelijke bijdrage aan parkmanagement staat ter discussie. Daarover verschillen we op essentiële motieven van mening. Ook de gemeente heeft een functie in het goed ondersteunen van bedrijventerreinen."

Leegstand tegengaan

In het kader van het voorkomen van leegstand vindt Van de Sande dat er te veel bedrijventerreinen in de omgeving zijn. "Gelukkig lukt het ons om de leegstand hier te beperken. Dat komt ook doordat dit bedrijvenpark er goed uitziet en dat we een actieve vereniging zijn en goed in de gaten houden wat er allemaal gebeurt. Wij zijn een goed georganiseerde beheervereniging. Op de vergaderingen die we twee keer per jaar houden komen ook steeds meer ondernemers. Als het OFPN niet wordt doorgezet dan is de collectiviteit weg. Dat heeft direct een slechte invloed op alle activiteiten!"

Ipse de Bruggen, dagbestedinglocatie Oostambacht

Locatiemanager Bart Vroemen, namens de zorgsector

Zo'n driekwart jaar bezocht Bart Vroemen, manager bij Ipse de Bruggen van de dagbestedinglocatie op Oostambacht, als vertegenwoordiger van de zorgsector de vergaderingen van Beheervereniging Ambacht. In die periode kreeg Vroemen een goed beeld van de betekenis van het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp voor zowel de zorgsector als het bedrijfsleven.

Zorg wordt commerciëler

Vanwege het werkveld van Vroemen is het interessant te vernemen hoe hij op persoonlijke titel tegen het Ondernemersfonds aankijkt. "Allereerst heeft het mij een beter beeld gegeven hoe de zakenwereld zich manifesteert en georganiseerd is. Dat is best belangrijk want de situatie is dat ook de zorgsector steeds commerciëler

wordt. Daarbij komt dat we naar een hogere mate van samenwerking tussen zorgsector en bedrijfsleven gaan. Daartoe worden we gedwongen door de wetgever. Denk aan zorgtransitie, WMO, het creëren van banen voor Wajong'ers etc. Dat zijn ontwikkelingen die in 2015 definitief gestalte moeten krijgen. Het is een continu proces van samenwerking tussen zorg en bedrijfsleven. Daarvoor moeten beide partijen elkaar kennen en veel van elkaar leren. Het Ondernemersfonds scheidt daarvoor de mogelijkheden."

Week van de zorg

Er is enige creativiteit nodig om te bedenken hoe de zorgsector de OFPN-gelden kan benutten. Toch blijken er volgens Vroemen voldoende mogelijkheden te zijn: "Inmiddels hebben we met behulp van OFPN-gelden de 'Week van de zorg' georganiseerd. Deze richtte zich op

scholieren met als doel om hen over diverse aspecten van werken in de zorg te informeren. Dat op deze wijze enthousiasmeren is belangrijk voor de lange termijn. We moeten de zorgverlening nu en in de toekomst als aantrekkelijke beroepsgroep profileren. De Week van de

“OFPN stimuleert samenwerking zorgsector en bedrijfsleven”

Zorg organiseerden we samen met andere zorginstellingen en met in de gemeente Pijnacker-Nootdorp gevestigde onderwijsinstellingen. Zowel de samenwerking als het evenement is als zeer positief ervaren. Volgend jaar willen wij het graag herhalen. Het brengt de burger en met name de scholier dicht bij de zorgsector. Zo'n zelfde soort effect gaat uit van de 'Week van de techniek'. Ook daarin heeft de zorgsector geparticipeerd. In de zorg wordt veel techniek gebruikt zoals luisterapparatuur, alarmeringssystemen etc. Ook die participatie was positief.”

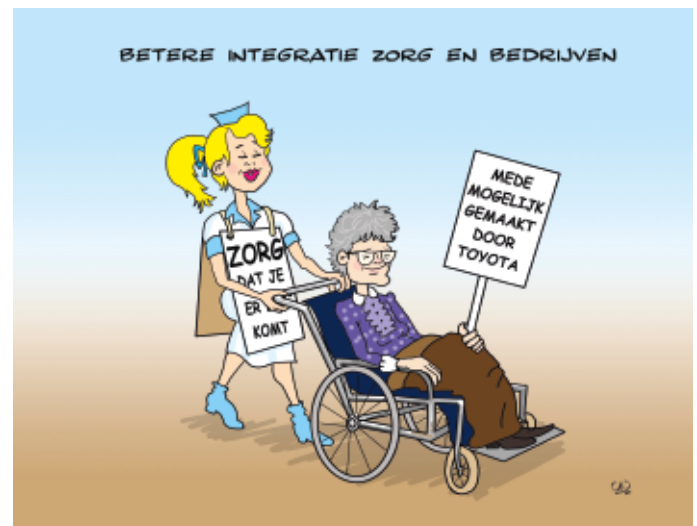
Nuttige initiatieven ontwikkelen

“Het OFPN kan méér voor de zorgsector betekenen.” zegt Vroemen. “Wellicht kunnen we promotiemateriaal voor de Landelijke Open Dag van de Zorg ontwikkelen. Dat brengt de burger dicht bij de zorg. Verder profiteert onze locatie op Oostambacht ook van collectieve initiatieven zoals beveiliging en BHV. Hoe meer de zorgsector en het bedrijfsleven samenwerken hoe meer nuttige initiatieven we kunnen ontwikkelen. Kijk ik naar het grote gebied Craaienburg, wat een dorp op zich is, dan

ligt dat lastiger. Hoewel daar alles goed georganiseerd is wordt via de OZB best een aanzienlijk bedrag betaald.” Op persoonlijke titel zegt Vroemen dat het ook dáárom belangrijk is dat de zorgsector goed in het OFPN vertegenwoordigd is.

Actieve houding

Vroemen geeft aan te hebben geconstateerd dat er een actieve houding vanuit het Ondernemersfonds richting de zorgsector is. “Ook heb ik het functioneren van de Beheervereniging Ambacht als positief ervaren. Ik kreeg de indruk dat de ondernemers positief waren over de doelstellingen van het Ondernemersfonds.” ■

De Week van de Techniek

Werkgroeplid Sandra Haket

In 2012 werd in Pijnacker-Nootdorp voor het eerst De Week van de Techniek georganiseerd. Vanwege het succes werd het evenement in 2013 herhaald en de voorbereidingen voor 2014 zijn in volle gang. Sandra Haket is namens de Ondernemersvereniging Pijnacker-Nootdorp bij de organisatie betrokken. “Leerlingen, scholen maar vooral het bedrijfsleven ervaren de noodzaak van De Week van de Techniek. Daarom is het van belang dat dit evenement wordt voortgezet. Hiervoor is de inbreng van het OFPN cruciaal.” zegt Haket.

Het gaat mis

Sandra Haket heeft zelf een technisch bedrijf in Pijnacker en veel contact met ondernemers. “Wij hebben een drukkerij en daardoor weet ik dat er in de grafische sector grote behoefte is aan technisch geschoolde medewerkers. Maar ik hoor het óók bij bedrijven in de elektrotechniek, de bouw etc. De MBO-opleidingen weten amper leerlingen te trekken. Dat gaat straks dus mis op de arbeidsmarkt en daarom moeten wij de jeugd nu enthousiasmeren voor een technisch beroep.”

Bezoek aan bedrijven

Wat Haket betreft begint dat enthousiasmeren met

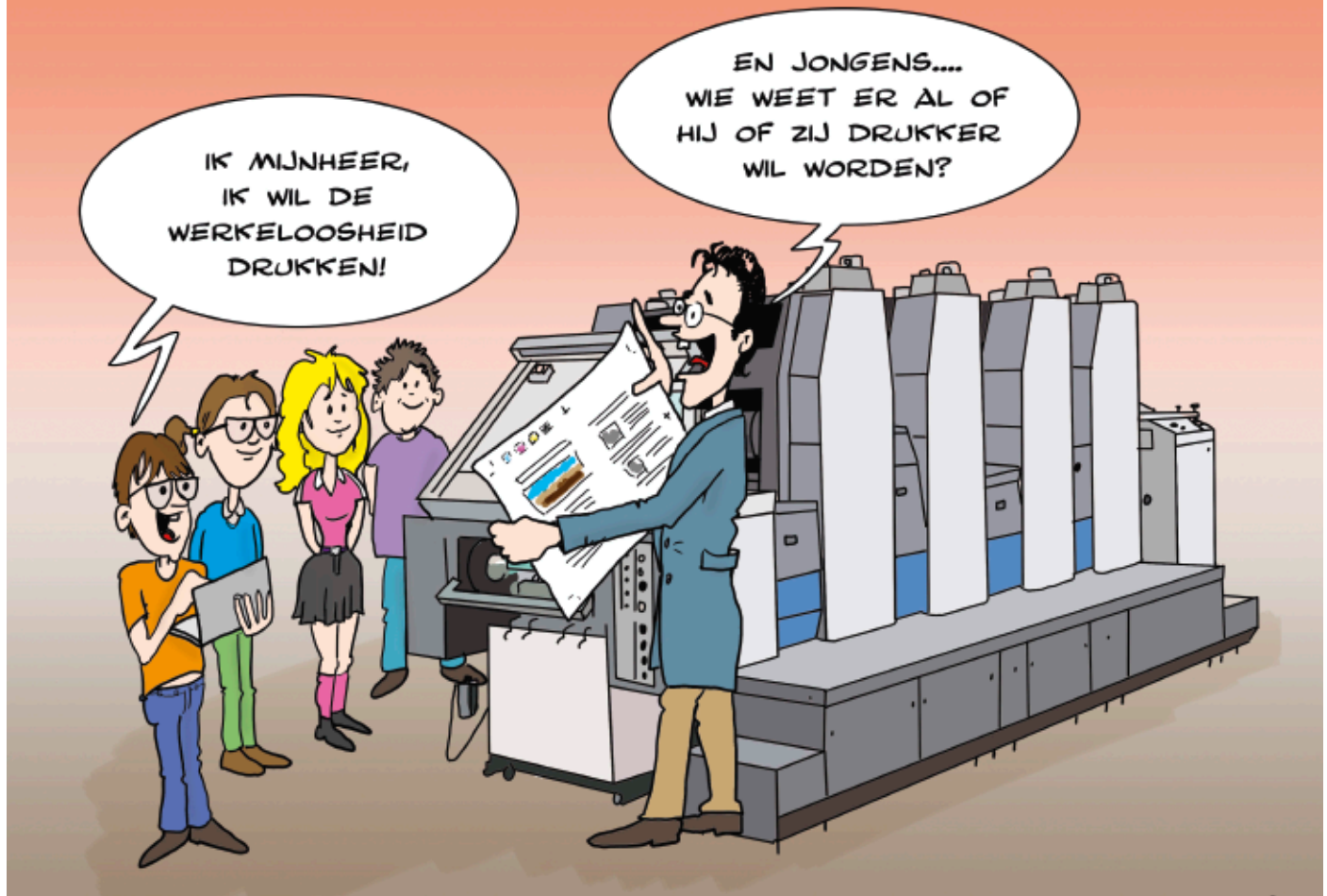
informeren, ofwel met een eerste kennismaking met technische beroepen. Als werkgroeplid van De Week van de Techniek benaderde zij diverse in Pijnacker, Nootdorp en Delfgauw gevestigde bedrijven die bereid waren om groepjes van 8-10 jongeren te ontvangen.

“Jeugd enthousiast maken voor technisch onderwijs”

SOB deed het verdere traject waardoor uiteindelijk 30 bedrijven hun bedrijfsdeuren open zetten. De kinderen gingen individueel of met een eigen groepje op de fiets naar de bedrijven.

Kennismaken met beroepsopleidingen

Anders was dat voor het bezoek aan de technische beroepsopleidingen in de regio. Leerlingen van het Stanislas College bezochten de MBO techniekopleidingen van het Mondriaan College, Albada College, Zadkine College, ID College en het BVMT. “Dat scholenbezoek is een belangrijk onderdeel van De Week van de Techniek. Je kunt wel een gastspreker op school wat laten vertellen, maar dat heeft voor de jeugd onvoldoende impact. Door in een bedrijf of leslokaal te kunnen rondkijken en wat werkzaamheden of proefjes te doen krijgen kinderen een beeld van hetgeen techniek en technisch onderwijs

inhoudt. En daar worden ze enthousiast van. Wij moeten het beroep en het onderwijs voor hen visualiseren. Maar... daarvoor is geld nodig! Lastig, want de financiële bijdrage van de gemeente is vervallen terwijl ook de budgetten bij de scholen alsmaar kleiner worden.”

Financiële steun busvervoer

De bijdrage uit het Ondernemersfonds is daarvoor een passende oplossing. Haket: “Bedrijven zijn gelukkig wel bereid om tijd en energie te steken in het ontvangen van de leerlingen in hun bedrijf. Het betalen van de buskosten voor de reis naar de scholen is iets anders. Maar zonder dat programmaonderdeel is De Week van de Techniek niet effectief genoeg. Feitelijk heeft het volledig bedrijfsleven er baat bij dat de instroom van leerlingen in het technisch beroepsonderwijs toeneemt.

Dit gegeven rechtvaardigt dat het OFPN De Week van de Techniek financieel steunt. Bovendien leveren ook de scholen hun financiële bijdrage aan het Ondernemersfonds.”

Zeker succesvol

Volgens Haket is het effect van De Week van de Techniek prima: “De week is een succes! Zowel de leerlingen, de scholen als de bedrijven zijn enthousiast. Ook heb ik vernomen dat er inmiddels een waarneembaar effect is dat steeds meer kinderen voor een vervolgopleiding in de techniek kiezen. En dat is nou net waar de ondernemers van Pijnacker-Nootdorp behoefte aan hebben! Kortom: het OFPN draagt bij aan een optimale aansluiting van het onderwijs op de wens van het bedrijfsleven.”

Colofon

Uitgave van Stichting Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp OFPN. Interviews afgenomen door SLEE Communicatie op aangifte van de OFPN.

Bestuur OFPN

Het bestuur van stichting Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp wordt gevormd door ondernemers en vertegenwoordigers van verschillende gebieden en sectoren in de gemeente Pijnacker-Nootdorp.

- Ben van der Ploeg (voorzitter)
- Piet Bok (penningmeester/vertegenwoordiger detailhandel)
- Gert-Jan Jense (secretaris/vertegenwoordiger sport)
- Ted Duijvestein (bestuurslid/vertegenwoordiger agrarische sector)
- Arthur Venselaar (bestuurslid/vertegenwoordiger bedrijventerreinen)
- Anja Rexwinkel (bestuurslid/vertegenwoordiger zorg)

Contact

Wilt u meer weten over het Ondernemersfonds Pijnacker-Nootdorp? Kijk dan op www.ofpn.nl.

Wilt u contact met het bestuur? Stuur dan een email naar de secretaris van het OFPN: Gert-Jan Jense, e-mail: info@ofpn.nl

Realisatie

Redactie: OFPN, Arthur Venselaar: SLEE Communicatie, Stephan Slee. Concept en teksten: SLEE Communicatie, Nootdorp.

Illustraties: Geraphic Studio, Pijnacker.

Ontwerp en DTP: Impressed, Pijnacker.

Druk: Impressed, Pijnacker.

Bladmanagement: SLEE Communicatie, Nootdorp